

BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLARIDA TEST MATERIALLARI BILAN ISHLASH USULLARI

Aliyeva Feruzabonu
Qo'qon universiteti talabasi

ANNOTATSIYA

Maqolada boshlang'ich sinf matematika o'qituvchilari uchun qimmatli manbalar berilgan bo'lib, unda o'quvchilarning bilim olishi va yutuqlarini qo'llab-quvvatlash uchun test materiallaridan samarali foydalanish bo'yicha amaliy ko'rsatmalar berilgan. U orqali o'quvchilarning tushunishini baholash, fikr-mulohazalarini bildirish va takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlash uchun test materiallaridan foydalanish muhimligini ta'kidlanadi. Maqolada, shuningdek, test materiallaridan sinfdagi turli tadbirlarda qanday foydalanish mumkinligi haqida aniq misollar keltirilgan.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich maktab matematika, sinov materiallari, baholash, fikr-mulohaza, differensial ko'rsatma, formativ baholash, muvaffaqiyat, muammoni hal qilish, o'yinlar, boshqotirmalar.

АННОТАЦИЯ

В статье представлены ценные ресурсы для учителей начальной математики и практические рекомендации о том, как эффективно использовать тестовые материалы для поддержки обучения и достижения учащихся. В нем подчеркивается важность использования тестовых материалов для оценки понимания учащихся, предоставления обратной связи и определения областей для улучшения. Также в статье приведены конкретные примеры того, как тестовые материалы могут быть использованы в различных классных занятиях.

Ключевые слова: Элементарная математика, тестовые материалы, оценивание, обратная связь, дифференцированное обучение, формирующее оценивание, достижения, решение задач, игры, головоломки.

ABSTRACT

The article provides valuable resources for elementary mathematics teachers and provides practical guidance on how to effectively use test materials to support student learning and achievement. It emphasizes the importance of using test materials to assess students' understanding, provide feedback, and identify areas for improvement. The article also provides specific examples of how test materials can be used in various classroom activities.

Keywords: Elementary math, test materials, assessment, feedback, differentiated instruction, formative assessment, achievement, problem solving, games, puzzles.

Boshlang'ich maktab matematika ta'limida baholash o'quvchilarning matematik tushunchalarni tushunishini baholashda va qo'shimcha ko'rsatma yoki yordam kerak

bo'lgan sohalarni aniqlashda hal qiluvchi rol o'ynaydi. Viktorinalar, ishchi varaqlar va standartlashtirilgan testlar kabi test materiallari o'qituvchilarning ta'lim qarorlari haqida ma'lumot beradigan va o'quvchilarning individual ehtiyojlarini qondirish uchun o'qitish usullarini moslashtira oladigan qimmatli ma'lumotlarni taqdim etadi.

Boshlang'ich sinf matematika darslarida test materiallaridan samarali foydalanish turli metod va strategiyalarni o'z ichiga oladi. Ushbu usullarni ikkita asosiy yondashuvga bo'lish mumkin: **formativ baholash va summativ baholash**.

Formativ baholash - bu o'quv jarayoni davomida o'quvchilarning taraqqiyoti va tushunishlari haqida ma'lumot to'plashning doimiy jarayoni. U kuchli va zaif tomonlarini aniqlash, o'quvchilarga fikr-mulohazalarni bildirish va o'quv qarorlarini qabul qilish uchun ishlatiladi. Formativ baholash turli usullar bilan o'tkazilishi mumkin, jumladan:

O'quvchilar ishini norasmiy kuzatish va sinf faoliyatida ishtirok etish

Dars oxirida o'quvchilarning tushunishini baholash uchun qisqa viktorinalar yoki chiqish varaqlari

O'quvchilarning o'zini o'zi baholash faoliyati, masalan, aks ettiruvchi jurnallar yoki nazorat ro'yxatlari

O'quvchilar o'z sinfdoshlarining ishlariga o'z fikr-mulohazalarini bildiradigan o'zaro baholash faoliyati

Summativ baholash - bu odatda bir bo'lim yoki chorak oxirida o'tkaziladigan talabalarning o'rganishini yanada rasmiy baholash. U o'quvchilarning mazmuni umumiy o'zlashtirishini o'lchash va ularning erishganlik darajasini aniqlash uchun qo'llaniladi. Summativ baholash turli usullar bilan amalga oshirilishi mumkin.

Boshlang'ich sinf matematika darslarida test materiallarini samarali integratsiyalash quyidagi omillarni puxta rejalashtirish va hisobga olishni o'z ichiga oladi:

Baholashning maqsadi: Baholash maqsadini aniq belgilab qo'ying, bu o'quvchilarning ma'lum bir tushunchani tushunishini, ularning kursdagi umumiy muvaffaqiyatini yoki keyingi bo'lim yoki darajaga tayyorligini baholashdan iboratmi.

O'quv maqsadlari bilan muvofiqlashtirish: Baholash savollari va vazifalari dars yoki bo'limning o'quv maqsadlariga mos kelishini ta'minlash.

Baholash usullarining xilma-xilligi: O'quvchilarning kuchli va zaif tomonlarini har tomonlama tushunish uchun turli baholash usullaridan foydalaning.

O'z vaqtida fikr-mulohaza yuritish: O'quvchilarga o'z baholashlari bo'yicha o'z vaqtida fikr-mulohazalarni taqdim etish, xatolarini tushuntirish va yaxshilanishi kerak bo'lgan sohalarni aniqlashga yordam berish.

Baholash ma'lumotlaridan ko'rsatma berish uchun foydalanish: Baholash natijasida to'plangan ma'lumotlardan o'quv qarorlarini qabul qilish uchun foydalaning, kerak bo'lganda qo'shimcha yordam yoki boyitish.

Test materiallarini boshlang'ich sinf matematika darslariga samarali integratsiyalash orqali o'qituvchilar o'z o'quvchilarining o'qishdagi yutuqlari haqida qimmatli ma'lumotlarga ega bo'lishlari, o'qitish usullarini individual ehtiyojlarni qondirishga moslashtirishlari va natijada matematik tushunchalarni chuqurroq tushunish va o'zlashtirishga yordam berishlari mumkin.

Boshlang'ich ta'lim sohasida matematika asosiy fan bo'lib, yosh o'quvchilarni o'z dunyosining miqdoriy jihatlarini boshqarish uchun zarur vositalar bilan jihozlaydi. Samarali o'qitish metodologiyasi matematik tushunchalarni chuqur anglashda va ushbu muhim fanga ijobiy munosabatda bo'lishda muhim rol o'ynaydi. Pedagogik yondashuvlar qatorida test materiallaridan foydalanish o'quv jarayonini takomillashtirishda qimmatli vosita sifatida namoyon bo'ladi.

Amaliy savollar, viktorinalar va rasmiy baholashlarni o'z ichiga olgan test materiallari o'quvchilarning matematika bo'yicha yutuqlarini boshqarish va baholash uchun ko'p qirrali vosita bo'lib xizmat qiladi. Ular o'quvchilarga olgan bilimlarini qo'llash, takomillashtirish yo'nalishlarini aniqlash va muammolarni hal qilish strategiyalarini ishlab chiqish imkoniyatini beradi. Sinov materiallarini o'quv strategiyalariga diqqat bilan kiritish orqali o'qituvchilar asosiy tushunchalarni samarali tarzda mustahkamlashlari, individual ta'lim ehtiyojlarini tashxislashlari va o'qitish usullarini mos ravishda moslashtirishlari mumkin.

Boshlang'ich sinf matematika darslarida test materiallaridan samarali foydalanish o'quvchilarning faolligini oshirish, chuqurroq kontseptual tushunishni rivojlantirish va matematikaga nisbatan o'sish tafakkurini rivojlantirish uchun ushbu resurslardan foydalanishning turli usullarini o'rganadi. Turli xil o'qitish yondashuvlarini o'rganish va amaliy misollar keltirish orqali maqola o'qituvchilarga o'z sinflarida test materiallaridan maksimal darajada foydalanish uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalarni oshirishga qaratilgan.

Test materiallaridan foydalanishda o'quvchilarning rivojlanish darajasiga mos keladigan va o'quv dasturi maqsadlariga mos keladigan mavzularni tanlash muhim ahamiyatga ega. Bundan tashqari, o'qituvchilar o'quvchilarga aniq ko'rsatmalar berishlari va ularga topshiriqlarni bajarishlari uchun yetarli vaqt ajratishlari kerak. Va nihoyat, test materiallari natijalaridan ko'rsatmalarni xabardor qilish va o'quvchilarga fikr bildirish uchun foydalanish muhimdir.

Boshlang'ich sinf matematika darslarida test materiallari bilan ishlash usullarini sinchiklab ko'rib chiqish orqali o'qituvchilar barcha o'quvchilar uchun ijobiy va samarali ta'lim muhitini yaratishi mumkin.

Xulosa qilib aytish mumkinki, test materiallaridan unumli foydalanish boshlang'ich sinflarda matematika darslarini sezilarli darajada oshirish imkonini beradi. Turli test materiallarini o'z darslariga kiritish orqali o'qituvchilar o'quvchilarga matematik ko'nikmalarini mashq qilish va qo'llash, zaif tomonlarini aniqlash va shaxsiy fikr-mulohazalarni olish imkoniyatini taqdim etishi mumkin. Bundan tashqari, test materiallari formativ baholash uchun qimmatli vosita bo'lib xizmat qilishi mumkin, bu esa o'qituvchilarga o'quvchilarning muvaffaqiyatini kuzatish va ularga ko'rsatmalarni mos ravishda moslashtirish imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Oliy Majlisga Murojaatnomasi.- <http://agroxizmat.uz/oz-OZ/president>
2. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 15-fevraldagi 66-son qarori
3. Boshlang'ich ta'lim konsepsiyasi // Boshlang'ich ta'lim, 1998, 6-son.
4. Umumiy o'rta ta'limning Davlat Ta'lim Standarti va o'quv dasturi (Boshlang'ich ta'lim). - Toshkent, 2017
5. Shahnoza, I., & Ikromjonovna, J. S. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QUVCHILARINING DUNYOQARASHINI SHAKLLANTIRISHDA ERTAKLARNING O'RNI. QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 806-808.
6. Саматов, С. М., & Сайдуллаев, А. (2020). О некоторых свойствах собственного значения двухчастичного дискретного оператора Шредингера. In Modern stochastic models and problems of actuarial mathematics (pp. 114-115).
7. Ikromjonovna, J. S. (2023). UMUMIY O'RTA TA'LIM MAKTABLARIDA JORIY ETILGAN YANGI DARSLIKLARNING AFZALLIK JIHLARI. QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 661-663.
8. Jumanova, S. (2023). AUTUMN MOTIF IN THE POETRY OF USMAN AZIM. Scientific Journal of the Fergana State University, 28(2), 29.
9. Bromwich D. (2015). Trapped in the Virtual Classroom. The New York Review of Books.
10. Jumanova, S. (2023). AUTUMN MOTIF IN THE POETRY OF USMAN AZIM. Scientific Journal of the Fergana State University, 28(2), 29.
11. Ikromjonovna, J. S. (2023). BOSHLANG'ICH SINFLARGA TA'LIM BERISH JARAYONIDA ZAMONAVIY METOD VA VOSITALARNING AHAMIYATI. QO'QON UNIVERSITETI XABARNOMASI, 581-583..